

Parnas-Galm

Jan Arnold van der Borght

bron

Jan Arnold van der Borght, *Parnas-Galm*. Lepoittevin Delacroix, Antwerpen 1815

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/borg010parn01_01/colofon.php

© 2017 dbnl

Voor-dragt Aan Zyne Hoogvorstelyke Majesteit, Willem den Eersten:

Koning der Nederlanden, Groot-Hertog van Luxemborg, Prins van Oranje Nassau, enz., enz.

DEN holsten en bangsten der wereldsche nagten
 Daar 't smagtend' UROPE zo lang,
 Door vreemde Ellende zich voelde verkrachten,
 Van storm en verwoestenden dwang;
 Dien nacht, ruim het vierde eener Eeuwe gerekend,
 Die schynbaar een' heele vertoond,
 Die Eeuwige mérken van Ramp liet getekent,
 Voor 't na kroost dat d'Aarde bewoond;
 Dien zwartste der nagten, vol gruwzaam alermen, -
 Die 't Hemel-licht aan ons gezicht
 Gansch deede vergeeten,... by 't snakkende kermen,
 Het eenigst dat lyden verligt';
 Is eindelyk voor onze oogen verdweenen!! - - -
 Een nieuwe *Aurora* brak aan!!...
 De bloed-dronken heerschzugt is eenzaam aan 't weenen,
 Met Eeuwige banden belaên!....
 - Dat duister dook néder; - en 't Licht is aan 't glooren,
 Dat heele de wereld verrukt!... -
 Verlossing, en Rust zyn voor Eeuwen herbooren; -
 En 't Slot legt op d'afgrond gedrukt. - - -
 - Bloed dronken Tyrannen vertygert van harte
 Zyn eens aan ons oogen ontvloôn.... -
 Ten proië der wroeging, en klemmende smarte, -
 Der Gruweldaads Einde en Loon.....

VI

- Rechtvaardigheid, die steeds in d'Edelste VORSTEN
Van VRANKRYK en HOLLAND bestond, -
Wier Luister het graauw met zyn zwadder bomorsten
Uit eenen God-lastrenden mond,
Is ylings tot knaaging der boosheid verhéven,
In hoogere Glans dan voorheên, -
En 't Gruwel-broed is een maal-stroom verdreeven
Zyn zaad, mits schandvlekkig vertreên!! - - -
'T verbryz'len der hylige Scepters en Kroonen, -
Het schenden der wonderste pracht, -
Die veilig steeds onder Tyrannen moest wonen, -
Wierd eindelyk néder gebragt. - -
De Schatten, by niets van de werldsche waarde
Te Évenen door het verstand, -
Der kunsten heur Glans, van het dierste der aarde,
Den Roem, en den Gloor van een Land, -
Zy niet blyven praalen ten prooi van de rooving,
Daar men die toen schitteren zag, - -
Wier gloed, voor ons alle was rondsom verdooving,
Tot Rédenaars grievenst geklag. - - -
----- Tot U -- Waarde VORST! -- nieuws in Grootheid ontsteegen!
Tot U, is d'onroering die 'k voel!!
Die 'k uytbrei in alle myn' handel en wégen; -
Gy, zyt hier 't verrukkende doel, -
Daar ik my gewaag', U deez aanspraak te stieren! -
Daar immer myn ziel is vervuld,
U tot staag' erkeneniss' Zégen te vieren; -
Daar gy zyt als Koning gehuld. -
- Aanvaard dan betuiging van dank uit dit harte! -
Uit naam van de Nederlands kunst;... -
(Zo lange verbitterd in zwoegende smarte...)
Dat wy thans de blaakende gunst
Van U; - en Rechtvaardige Vorstelyke HOOFDEN
Erlangen, tot weder bezit,
Der kunstige werken, die m'hier ons ontroofden,
In d'uiteerste Woede verhit. - -

VII

- Grootmoedigheid praalt thans weêr op haaren zetel; -
Die ieder zyn Rechten bedeed: -
Die Schennis te lange onderdrukte vermetel; -
In dwang en in woestheid vereelt. -
Grootmoedigheid, doet ons deez' Schatten behouden; -
Zy maakt zich hier Glorie en Eer,
Die m'immer in weldoende Vorsten beschouwd;
Opgloorend steeds meer ende meer.
Zo zien wy na 't lyden het welig verblyden
Der lang af-gefolterde deugd:
Want d'Almagts Voorzienigheid kwam tusschen beiden;
Den lyder word ylings verheugt.
- Zo draait het *Compas* immer weêr na het noorden:
Zo trekt ook de zeil-steen het staal:
Zo blykt ook de Gods-spraak; - 'deez' kragtige woorden;
'Dat deugd, op het einde den praal
By boosheid behouwd:.. - 'en de smart word vergolden;...
'Haar kroonen zyn vry van vergaan!!!..
Daar *d'andere*, als 't water, dat koude bescholden,
Zyn van heure vastheid ontdaan.....
- - Zo smelt geen Robyn in de snerkende hitte:..
Maar 't goud word daar Echter verfynt:..
Zo is 't dat m'een Ring, aan geen Stukken ontlitte;
En Ring laat.... die is zonder eind....
- Zo blykt ook, wen deugd haare Rots is bevogten,
Daar immer d'Orcaanen der Zee,
Vergeefsich met ontzetting, haar néderlaag zogten,
Zy Lyd;.... maar - braveerd ook de Wee....

- Dat dan hooge VORST, van 't getysterd ORANJE!
Gemarteld, door Storm en door Vuur, -
Dat gy thans, gelyk ook het wèlig BRITTANJE, -
In Luister houd Eeuwigen duur.!!... -

VIII

Geen barnenden stroom van de hollenste woede, -
Die Gierend heeft d'Aarde doorspat, -
Ontgòn deeze Banden!... daar - schoon ge ook bloede,
Den val U heeft nimmer omvat. - - -
Zyt vylig! - zyt groot! word steeds hellet in glooring!! -
Den Hemel bestuur uw gevoel!.....
Herbloei in uw krachten! - in weelige herbooring,
Van schitterend Luister gewoel. - ...
Dan bloiën de Kunsten, - en 't welzyn der Landen:
Het geen ge voorbeeldig beöogt;
En d'Eendracht - 't geluk, krygen sterkere Banden;
Wen twee-spalt dan kruipende boogt.

Toe-dragt Aan Zyne Excellencie, de Heer Baron de Keeverberg de Kessel, Gouverneur der provincie van Antwerpen.

GELYK een Zee-vaêr met zyn Reis-genooten
 Den balderenden Oceaan doorwoeld,
 Door storm op storm word gruwelyk aangestooten,
 Daar 't hoogst' der yzing telkens word gevoeld, -
 Wen d'opgeruide barning, by 't Rameiën,
 Van doll' ontbonde winden is aan 't woên, -
 Niets overblyft, dan om Gods hulp te schryën, -
 Daar men 't verderf angstvallig voort ziet spoên; -
 De vòòr-de wind, men hoop'loos af blyft wagten; -
 En klip op klip geducht is; - daar Verdwaalt
 M'in 't vrees'lykst' Gieren van de Hemel-krachten,
 By dag, nog nagt getroosten Adem haalt; -
 Daar eindelyk na 't bangst' en wiltste doolen, -
 By lek in 't Vaartuig - Reeds ontzeild ontmast,
 De stormen aan de temming zyn bevoolen, -
 En voor hen thans, tot stilstand zyn gelast: -
 Daar elk dan afgepynt, aâm-echtig naderd
 Met Levens Redding, na 't verlies van goed,
 En Even stamelend, weêr zyn kracht vergaderd,
 Doch Ziekte en Wédom heersch' in lyf en bloed; -
 Maar herkoomt, wyl nog veel, van na-wee sterven:
 En 't ovrig in de vyligheid te Land,
 Weêr vryë Lugt en wel-vaart gaat beërven, -
 Herkoomt in weelde en in geluk bestand; -

X

- Zo Éven, was Uropa afgemarteld. - - -
- - O ysselyke Reistoct!.... zyn wy thans
In vylige háven - daar de weelde darteld!!.....
'T geluk - de vrede juicht met praal-gedans?!...
Den Redder der verdrukte, - den kastyder
Der Wandaad, - GOD die ieders Lot beslist;
Bepaalde zo de Gruwel van een stryder, -
Die in zyn laaste plan nu had gemist!.....
De brullende Hydra moest al stikkend smagten!..... -
Zyn slangenkop, braakt eenzaam nu zyn Vuur!!..... -
Vind zich van vreemde yss'lykheid verkragten;...
Den vloek is heên - met all' zyn woest bestuur. =
Het nootlot had dus zyne hoog' bestemming. - -
Den lyder vond vertroosting in zyn smart;.....
Mogt zich ontworst'len by de doodsche klemming,
Die prangde goed, en bloed, en ziel en hart. - - -
- Maar wy, wy kunnen nog veelligt vergeeten
De foltering van twintig, en vyf jaar;
Daar heil-bewerking, dwang heeft neêr gesmeeten: -
Maar ah! 't aandenken blyft nog doods, en naar
Der veel Legioenen die 't slag-offer waaren!!....
Doch 't is vergeefsch: - dat vreugd den boezem gloeid!!
Dat men thans opregt' kostb're dank-altaaren
En uitroep: 'Heil en Vrede zyn ontboeid!!!
- O BELGEN! zyt gevoelig;.... 'k zag U traanen
Van smarten plengen;.... - droogt die traanen af;...
Maar schryd weêr nieuwe, in uw' vreugde baanen;
Uw Heil herleeft;! - Tyrannen naakten 't graf!!! -
Stort traanen van verrukking in uw' weelde;. - -
Zyt dankbaar, aan een Godheid die U Red;! -
Daar gy dus lang in bitt'ren dood-angt kweelde;
Door nieuwe stormen immer wierd onzet. - -
Geloof de Reden, - gaat die steeds te Raaden:
Dan zult gy voelen dat uw weelig Land,
Voor altoos is der Kétenen Ontlaaden;
En Reeds bestaat met vry geluk bestand.

XI

- Beschouwt een VORST, die Heil en Zégen ademd,
Voor all' wat leeft, in 't bloiënd Belgen Ryk: -
Daar al wat gy reeds wenscht, U fluks omvademd;
By elke stap vind gy hier 't hoogste blyk.
- En gy ANTWERPEN! ziet U reeds Gezegend
Door d'allerbeste Schutheer, - Menschen Vrind, -
Die zichtbaar, U met deugd Gevoel bejegend; -
Die ieder Onderdaan het hoogst' bemind. -
Deel-neemer in uw' hooge Staats-belangen: -
Kunst-lieveling, - en Vriend der Maatschappy:
Zyn' vlyt tot uw geluk zal U omvangen;
Reeds leert gy 't onderscheid der slaverny.
Reeds hebt gy 't groot geluk zien bōven dáāgen,
* Dat d'ongeschatte *Schatten*, die voorheēn
Een monster-bende van U weg ging draagen;
Herkoomen door uw' poorten ingetreēn.
- - - Een vreemde aantrek doet myn ziel beweegen!
Een vòorgevoel, dat koest'rend my doordringd:....
Een vóorzicht, van een' duurzaam' H e m e l zegen; -
Waar voor myn Muza thans vry weelig zingt!....
- O ja! - Gy waart het die myn doel hier maakte, -
Hoog Ed'le HEER DE KEVERBERG!! - daarom,
Was 't dat myn vuur'gen iever hier ontblaakte
Tot U; - die 't Heil-bestuur van 't KONINGDOM
Voor onz' *Provincie* gaat ten uitvoer brengen. - - -
Myn hoope zy hier Enigsins Gegronde,
Dat gy my deeze toedragt zult gehengen; -
Die 'k eerst al huivrend, - doch verstout bestond. -
- Geen fransch bestuur wierd ooit van my bezongen; -
Dan na zyn' *Val*.... - toen wierd het *Musas* doel:.....
Maar - voor ORANJE, is myn' Geest doordrongen;
Waar voor ik 't hoogste der verrukking voel!! =
Hier krygt *Pegasis* paard de diepe sporen: -
Wyl Echte taal braveerd, - en drukdwang zwicht: -
Daar Kunsten bloeiēn, - meer, dan eertyts glooren; -
Daar Kunst gehandhaafd word, in 't schitt'renst' Licht.

*De weēr gebragte geroofde
schilderyen.

XII

- Gedoogd dan Edelst' Heer! dat ik gewaage
Deez' Toedragt, aan uw' grootheid thans te doen: -
Waar voor ik in myn stand, verschooning vraage;....
Gevoel en plicht, deên hier myn zangster spoên;
Daar ik myn galmen d'Eer heb U te bieden.
- Ontfangt dan teffens d'hoogste harte wensch:
'Dat hoogst' geluk, by Antwerps braave Lieden,
U steeds bedeed zy als by zonder Mensch.. - - -
Zo kooft en Kunst en Rang, U heuchelyk ontmoeten: -
Hunn' wensch betuigen, - en, als Gouverneur begroeten. -
Elk is op 't hoogst gevlyd, van uwe Waardigheid; -
Gelukkig ons bestemd, door NEËRLANDS MAJESTEIT.

Opdragt

Aan de zeer Agtbaare, Edele en kunstryke Heeren: VERMOELEN, Maire, OMMEGANCK, VAN REGENMORTER, STIERS en VAN HAL. - Grootmoedige Bewerkers tot de wéder bezitting der geroofde oude Kunst - tafereelen van Antwerpen.

DE Kunst-min die Gestaag, als kunstenaar my doorblaakt,
 Dreef myne Geest, dat hier, dit Dicht-stuk werd gemaakt:
 Verrukt door Blydschap, dat onz' Wond're Kunst-tafereelen,
 Ons toegeijgend, die, zeer Gul ons weêr te deelen,
 Door d'HOOGHE MOGENTHEËN, herkoomen in heur stand:
 Waar door den luyster word herboren van ons LAND,
 Die zo veel jaaren lag door woesten dwang te smooeren,
 Daar ieder hoop'loos dagt, dien Schat te zyn verlooren:
 Dit Werk geteelt, niet uyt belang voor Gunst of Goud,
 Nog trotschen Waan, die zich niet in myn hart onthoud;
 Maar zuyv're kunst-min, by 't Geluk van NEËRLANDS Luyster,
 Te zien herbrallen, uyt zyn voor ons név'lig duyster;
 Dit Werk, heb ik thans d'Eer, MYN HEEREN; die de kunst,
 En Oeffent in haer Groot; en haar bezielde door Gunst;
 Met waar Gevoel en Vlyt, U heuch'lyk Op te draagen. -
 - Het zyn Uw' WAARDIGHEËN, die my dat billyk vraagen,
 Myn Heer VERMOELEN, toond zyn Vaderlyke Zorg
 In zyn Bewind; en blyft voor 's Borgers Welzyn Borg: -
 Daar kunst drift spoort zyn vlyt voor alle kunst belangen,
 Die met zyn Wil, en Daên in Edelen Zwier t'omvangen.
 Wyl OMMEGANCK, den Roem der Kunst van dezen Tyd,
 In 't Vak dat hy verkoos, grenzd aan d'Onsterv'lykheid:
 Braveerd reeds d'oude kunst, die HOLLAND Roem-ryk maakte;
 Thans heeft getoond, hoe snel zyn' Ed'len Yver blaakte,
 In d'uyttogt, om den Schat, te lossen hier geroofd.
 - En REGENMORTER, die, het kunst-vuur, uytgedoofd,
 In d'oude Stukken, door den Tyd-roest of door handen,
 Die dwaas en onbeschoft die werken aan gaan randen,
 Weêr brengt in zynen Gloed en Glans als 't Eertyds was:
 Haalt Stukken weêr, - byna, vergaan tot gruys en asch:
 Herbaard TENIERS vooral, in nieuwen zwier en luyster,
 Brengt die in 't Heerlyk Licht, uyt het verdervend duyster: -
 Daar hy ook uyt zyn Bryn, voortteeld de hoogste kunst;
 Dit alles spoort my aan, ter opdragt, warsch van gunst.

XIV

- VAN HAL, vol vuur en moed, verheugd, en vol genoegen,
Dat all' zyn kragt de kunst, in dienst zig kooft bevoegen;
Die reeds een voorbeeld word, van heel onz' schoone stad,
Dat niemand meer gevoel, voor kunst of kunstenaars had;
Die reeds den ingang baand, daar kunst-belooning schittert,
En schilders port en wenkt, daar hy zich vaak verbittert
Op den vermoogenden die kunst weêrstreevig is
En kunst bewerking praamt, tot kunst behoudenis:
Die thans verbonden tot de weêr-koomst der Tafreelen,
Hun stappen vuurig tot dien aanval gingen deelen:
Eerst tot verkrygen, by S'LANDS KONINGS MAJESTEYT,
Diër groote zaak, die hen met kracht wierd toe gezeyd;
Nu met een drietal sneeg, na Vrankryk vuurig draafde: -
Waar men te wrok zo lang onz' Schatten ons begraafde:
Om die te sleepen, met een nooit geziene vaart
Na hier - van daar die zyn door vloek gespuys bewaart. -
Daar d'Edelen STIERS met klem, door KONINGS hand bekrachtigt,
Volkoomen in Bewind, ten uytvoer, word bemagtigt;
Na dien, met yverig vuur, al stuyvende vertrok;
En brande op 't hévigst, vol van recht bestuurden wrok,
Ten eynde 't Muzeüm, te helpen néder sloopen: -
En vol verrukking met die schatten heên te l o o p e n : -
Die weêr in onze stad, in d'ouden glans en pracht
Te zien herbrallen in haar hemel schoone kracht:
Die, en dat alles, heeft my plichts-gewys verbonden,
Myn vuurig dicht-stuk, door APPOL my ingezonden,
U op te draagen: - 't geen ik hoop met vry gemoed,
Dat U MYN HEEREN! dan deez' opdracht reeds voldoet.
- Aanvaard myn Stuk; - niet uyt belang op winst geschreeven;
Maar door het grootst' gevoel, uyt mynen geest gedreeven.

Inhoud.

Voorzang.

OPVOERING met de hér-gebooren - wording der Dicht-kunst, gesmoord door de Fransche Taale en druk-dwang. - De nèderduytsche Dicht-kunst herleeft. -

- De drie Gezusters der Edele Kunsten belaagd, door den vyf-en-twintig-jaarigen Stryd.

- De kunsten her - leeven, door de Vrede en den val der Aardsche dwingelandy.

- Myn nieuwe moed voor de Dicht - kunst door het fransche gedempt.

- De Stof van myn Stuk.

- Aan de Muzen. - Myn genoeg.

Aanvang.

Oog-slag op de pracht van Neêrland door de ménigte Kunstwerken.

- Aan de Belgen over hunne Gelukstant vòòr de opmuyting van Vrankryk.

- Den toeloop der vreemden, - de verryking van 't Land. - Nèderland het grootste met Italiën van de wèrld in kunsten. - Lange dóórløop van de meeste Beroemde Schilders van Uropa, opgevoerd als betoogen der onschatbaare waarde, der hier praalende Kunst - Stukken, afgeleyd uyt de schaarsheyd der kunstenaars van andere landen en groote bevolkingen: waar uyt, vergelykingen van onze vernuften met der anderen.

Aanroeping aan Neêrland over zyn vorig geluk. - De opstanding van Vrankryk, dichterlyk verhoog van de Fransche *Revolutie*.

- Tafereel des Gruwels. -

- Hunne koomst op de Nèderlanden.

- Dichterlyke Dóórløop van de fransche wandaaden, by wylen het neemen der schilderyen.

- Hoog Gevoel over dat verlies verder betoogd uyt de schaarsheyd der kunstenaars.
Dichterlyk Bewys, dat de kunst-werken de echtste waarde bevatten.

Tweede zang.

Opvoering met eenen schoenen Morgenstond: Vergelyking by het aanbreeken van de opdaaging van ons Geluk.

- Gevoelig aan de Kunstenaars.
- Doorlopende Herinnering van 't geene Gebeurde.

Aan de hoog-vorstelyke bondgenooten.

Aanvang.

Aanspraak, herketeniss' over ons Geluk door hen bewerkt...

- Aan den Koning van Neêrland - Gevoelige Erkentnisse aan zyne Edele Kunst-drift, enz., enz., enz.
- 'T geluk van Parys, door 't bezitten der Kunst-schat. - Aan de jonge schilders: Uytweyding.
- Nog iets aan de VORST wegens 't roven van het *Kabinet* in den Haag, over 't *Stier-Stuk* van POTTER. -
- Woede der *Paryssenaars*, over 't verlies hunner schatten. - Schertzende Vergelykenissen.
- Gods regtvaardige Straf op de boosheyd.
- Slooping van 't MUZEÛM. - Ieder kooft om het Zyne. - Beklag over hunnen Ramp.
- De Nèderlanders zullen in kunst-min ontsteeken.
- Aan ANTWERPEN; hunne kunst-drift lange Gesmoord, word herbooren. - Alles blaakt voor Schilder-kunst. (Redeneering). - Vooruytzigt dat de kunst hier buyten gemeen by deeze nieuwe Hérestelling zal gehandhaafd, en beloond worden: - (uyt weyding). - De VREDE zal mede de Bron zyn deezer vergrootende Kunst-Praal. - - Koomst van de Gezanten met de Schilderyën - - en slot.

Parnas-Galm.

Voor-zang.

HOE lang hebt ge O negental HELICONS Maagden!

Ik, die eertyds was,

Uw' Lieweling, die nooit vergeefch op U vraagden

U van my onttrokken; daar gy uw' PARNAS'

Voor Néderlands-Zoonen met dòorens omheynde;

En wy in de treurigste óorden vast kwynde:

Daar PHEBUS zyn Glans,

Dook agter de drangen van treurige wolken,

Slechts onweêrs bevattende in heure kolken:

Der Hemelen trans,

Was naar, en angtvallig in alle gewesten;

Nu vlyd ge ons weêr aan, -

Uw' wrok is gedaan, -

En wilt U in Neêrland weêr weêlig gaan vesten;

Gy tòverd uw' wooning in wondere pracht;

De Dóorens zyn wég, - en de Vrède zon lacht:

En alles is voor onze oogen herbooren,

'T geen ooit onze geesten kon streelend' bekooren.

Zins PLUTO, en MARS, en VULCAN, en BELLONA,

Verzeld met ELECTA, MEGÈRE, TISIPHONA,

De wereld bevloekte en verkragten alom, -

Tot neêr laag, en dood van het schepselendom, -

En d'Èdele Kunsten met stormen verdrèeven, -

Heeft all' onze kracht zich ellendig begeeven:

Van hoope ontdaan, -

Met gruwels belaan, -

Is 't ZUSTERSCHAP van de drie Èdele kunsten,

Vervolgt, en verkragt, en zyn hemelsche Gunsten

Verdweenen by ons - want zy vluchten in rouw,

Doch zwoeren wy z'alle onz' Eeuwige trouw. -

De Èdele Dicht-kunst, in Néderlands klanken,

Verdreef men, door 't valsche betoverend janken:

Wyl dwang, en verwoesting ons vergde den lof,

Daar w'ons verontwaardigden zullek een stof. - (1)

Wyl Èdele taal, van veel' Eeuwen gebooren;
 Zich moest voor verbasterde brabbeling smooeren.
 De schilder kunst mède was op ons gestoord,
 Daar dwang ons haar schoonhyd en wonderen smoord'.
 'T musyk moest haar schoon en haar wonder ontbeeren,
 Aan ydele dans, moest z'haar klanken vereeren.
 Nu beuren w'ons hoofd,
 Met névels bedoofd,
 Door dampen en wolken. -
 De wérelsche volken
 In rampen verslaagen,
 Verzonken in plaagen,
 Zyn réede verreezen;
 Hunn' smart is geneezen. -
 En alles gaat leeven,
 Van kragten onthéven,
 'K zie alles herbooren,
 In Hemelsche Glooren.
 De kunsten herkrygen nieuw leeven en vroomheyd,
 Onthéven door moedeloosheyd en door loomheyd:
 De krachten der zinnen zyn wéder herbooren,
 Die lang moesten smooeren:
 Dus is myn verlangen
 Tot Èdele Zangen,
 Op 't hevigst' aan 't blaaken,
 Myn onlust moet staaken.
 Myn Harrep, ruym twintig ramp spoedige jaaren
 Verlooren, ontsnaart, mag ik wéder besnaaren:
 Zy hong in een Bosch, eertyds weêlig en groen,
 Dat wild wierd en dôr, en door onweêrs geslaagen,
 Vol ongediert, dat zich daar tal-ryk ging voên:
 Daar vluchte ik voor 't drygen van stormende vlaagen:
 Maar nog wat onmagtig,
 In bryn, en in klank, in gevoelen onkrachtig,
 Zult gy my, *o Muzen*; niet wyg'ren te helpen
 Myn geest door uw *Héngsten-Bron* wat te bestèlpen.
 Ik zing, hoe de dwang uyt den afgrond gebaart,
 Eens woede in *kloosters, palyzen, en kerken*:
 En roofden onschatbaare kunstige werken.
 Ik zing ook tot lof van de Vorsten der Aard,
 Die Èdel en Gul, onze Kunst Tafereelen,
 Aan Néderlands wenschen weêr om wilde deelen.
 Ik zing hier al 't geen myn dicht-kunst vermag,
 Verrukt door den dag,
 Dat wy weêr bekômen
 Ons schatten door *Monsters* ons stormend genomen.

Aanvang.

'Er was in ons Land een Vèr-straalenden Luyster;
 Gebaard uyt het Bryn der verbaazende KUNST:
 Haar glans brak door nèvels en 't dekkenste duyster,
 En trok immer wèlvaart, en Vreemdelings Gunst.
 - Den Bloei en de Grootheid der maalende Helden:
 Wiër Werken, d'ongrensbaare Eeuwen doorstaan,
 Waar schatten vergeefsche heur verlangen by melden;
 Waar nimmer het goud kon in Évenwicht gaan. -
 Daar bralde de pracht van het puyk der tafreelen
 Die slechts in Één' Eeuw van welvaaren en rust, (2)
 Van 't menschen vermoogen met kracht konde teelen;
 Als kunst-vuur na diën, ook uyt wierd geblust. -
 Dat was van *Uropa* de Glansryke Glorie,
 Die Vreemdelings nyd, en bewond'ring ontblies:
 En gaf aan de na-zaat de Roembaar' Memorie,
 Hoe hoog hier 't vermoogen der kunste naars wies. -
 - Geen Land-streek op aarde wist zich dat te roemen,
 Dan Enkel ITALIËN, 't geen ook het LOT
 Van NEËRLAND weêr voer - ook zyn RECHT voelde doemen,
 En ook door dat stormen wierd nèder geknot.
 - - O Vryë, Rechtschappen, en wéeldrige BELGEN!
 Door innige Vrede, en Eéndracht gepaart;
 Geen tweespalt, kon immer uw welzyn verdolgen,
 Geen Welstant op Aarde heeft d'Uw' g'Évenaart.
 Uw Godsdienst, en Rechten die waren staag bloeiënd;
 Uw Rykdom, uw Koopmanschap roemde al om:
 Uw' Akkerbouw, was wel de Wéelderigst groeiënd';
 De schoonheid uws lands maakte all' d'andere stom.
 Uw' Rykdom, en Vrède vond afwisselingen,
 Van Heerlyk genoeg, in 't Groot dat een kunst,
 U door zyne Luister kwam tègen te dringen;
 Gy leefden verhèven in 's Hemelsche Gunst.
 De Glans uwer TËMPELS bestraalde heel d'Aarde;
 En trok haar bewooners, met Pracht en met Goud:
 Daar men met verwondering denkend' bestaarde;
 En zegde; 't is hier - dat zich Rykdom onthoud!! -
 Daar deden' de wond'ren, van puyk schilderijën,
 Elk vreémnden bedwèlmen, in dwaalenden drift, -
 Door wellust verbaazend', vast denkende schryën;
 De Tempels verrykende met Gift op Gift.
 ABDYEN, en Kloosters, onmeetbaar in schatten,
 Die pronkte met kunst, trots Italiëns Ryk:
 Geen Rékenkonst mogt déze waarde bevatten;
 In drie wereldds deelen was hier geen gelyk.

- (3) Vergeefsch blak ooit kunst-drift, haar zwangere koffers,
 Daar 't Goud, (dat veragend) wierd samen gehoopt,
 Vergeefsch waaren hier ook millioenen van offers,
 En *fier* liet men hooren;’ dat men niets verkoopt.
 Vergeefsch mogt het Vorstendom bidden en smeeken,
 Met Goud overlaaden, tot Eenig bezit;
 Om iets, door de schatten ter plaats uyt te breeken;
 Of schoon ze ook wierden door toorne verhit.
 - Dirf Oostenryk, die zyn bewind hier deed strekken,
 Gewâgen te doelen, op 't minste, dat hier,
 Van RUBENS, VANDYK, of in klynder bestekken,
 In kerken, of kloosters op deed zynen zwier? -
 - O zeker, geen staal, of geen kruyd, of geen waapenen,
 Geen armen, had m'hier ook vertraagd, of gespaart:
 Elk burger, was voor zo een stryd een recht schaapenen;
 Had Grootheyd zich ooit tot dien aanval verklaart.
 - Als Landen of volken een groots vergenoegen
 Ooit voelden, indien 'er by hen was geteelt
 Uyt nemende Grootheyt, die zig kon bevoegen
 Uyt muntende daaden, daar luyster in speelt;
 Daar 't vruchtbaar Italiën, in kunsten voldréeven,
 Met zo veel opdoening, zyn schilders beroemt;
 Hun Eer, en hun Faam, hen heeft pylloos verhéven;
 Daar men zo hoogmoedig een RAPHAËL noemt:
 CARATSCH, TITIAAN, VERONES, en meer anderen,
 CORREGIO, GUIDO, ALBAN, TINTORET,
 Daar ANGELO, DOMINICAIN met Elkanderen,
 Zo praalen, dat kunst word in wonder ontzet:
 (4) Daar Vrankryk, veel minder, en armer in kunsten,
 Slechts met haar POUSSYNEN, LE BRUN, LE SUEÛR,
 Pas brommen en pronken, en nóopen de gunsten,
 En stellen voor hen, ander Grooten te leur:
 Dat land, dat zyn On-eer door Kunst-klyn te wezen
 In 't aanzien der buuren, daar me hem wat begluurt,
 Niet wel konde kroppen, kwam nydig gereezen,
 En roemd ander zaaken wier glans zo niet duurt:
 En wou zynen roem van het OPERA schryven,
 En 't dichten, steeds paaren met *Bééldende Kunst*;
 Maar knorrende moest het in minderheyd blyven,
 Geen kennis spoort hier haare rykdom en gunst:
 - Als Duytsland, voor schilder kunst zo niet gebooren,
 Een KLEITS, HALLER, GESSNER en LEIBNITZ verheft,
 Zyn dichters wilkeurig omdommelt met glooren,
 Geen schilder-kunst in heure grootheyd beseft;
 (5) - Daar 't konst-minnend Engelland, soms wel wat vrevel,
 Met zellefs verwyte, groote schatten betaald,

Voor kunst Tafereelen, en gromt met geprével,
 Dat nooit hunne kunst by der anderen haalt;
 Wyl zy met veel roeming een NEUWTON opdreunen;
 Een POPE, een MILTON, BUCHAN, en een YOUNG,
 Hun Grootheyd kan Énkel op letter-kunst steunen,
 'T was Énkel voor schryvers dat men juychte en zong:
 - Als men in UROPA Elk Land zich hoort roemen
 In Grootheyd van Geest; wat moet NÉDERLAND doen?
 Mag zich dat met recht de verhévenst' niet noemen?
 En juychend, in praal-tryn de wèrld doorspoèn.? - ...
 - Wiens náám, van der kunstenaars praalende Náámen (6)
 Klinkt RUBENS gelyk, van het Wèrlesche Rond?
 Daar tévens VAN DYK, zich zo groot kon befaamen,
 Dat ieder vast staafde, dat kunst nimmer vont
 Meer schoonheyd, meer léven, meer zwier en meer waarheyd.
 - Wyl teffens JORDAENS en KOUBERGEN praald,
 By KRAYER, SCHUT, VOS, die een kunstige klaarheyd
 Opdedden die Eeuwige Roeming behaalt.
 - Wyl DAVID TENIERS in uytnemende schilderen,
 Het puyk van de wèrld was in zynen trant.
 Dat vreemdelings zinnen in wonder verwilderen,
 Dat m'hoopen van goud voor zyn werken verpand.
 Een áántal van kunstenaars, niet wel te noemen,
 Als QUINTYN MATSYS, en PEPYN, OTTO VEEN,
 En POURBUS, VANBALEN, die mé mogen roemen,
 Ziet m'in de kunst-ryën belauwert getreên.
 - Wyl *Neêrland* ook méde den prys mag behaalen,
 Der wording of téeling der Édele Kunst:
 Wanneer de VAN YKEN hun vuur deden stralen,
 Daar JAN vast verworf natuurs groote gunst,⁺
 Tot wond'ren te baaren van puyk-schilderyen.
 Wat áántal GOTTYKEN zyn zwierig befaamt!
 Wat ménigte Schilders in ménige ryën,
 Zyn van het klyn NEÊRLAND met Grootheyd benaamt!
 - - - Wyl HOLLAND, ook mede by BELGEN gerékend,
 In Schilder Kunst Éénig was, - Éénig alleen; -
 Daar honderd van schilders, in 't *Roem-boek* getékend;
 Verstommen bedwèlmen de ziel en de reên.
 Een hoogte besteegeen, die niemand kon nad'ren, -
 En alle de vakken der kunst te gelyk
 Door-drongen, en zag hen zo werken vergad'ren,
 Waar nimmer berèk'ning voor was in beryk. -
 Daar alle de Landen der aarde vast pronken,
 Met Heerlyke *Werken* in HOLLAND gewrogt:
 Die iedermans drift ter bezitting ontvonken;
 Met hoopen van Goud immer driftig gekogt.

⁺Jan, en Hubert Van Yk.

- - Ziet REMBRAND verbaazend verrukkende brallen!
In *Kragt, Zwier, Couleur, Gloed*, en *Handeling*
Wiens LICHT-SLAG, all' and're Tafreelen doet vallen;
Verstellend, verbaazend Elk Sterveling! -
- Ziet* WOUWERMANS, - Éénig in 't Geen hy bewerkte; -
Ziet peirden, onvolgbaar in Schoonheyd, *Natuur*:
Zyn Geest was volkomen daar niets hem beperkte;
Verbeelding schonk hem het hoogblaakenste vuur.
Zie BERGHEM, PYNAKER, in *Landschap* en *Dieren*,
Uytmunten, dat ieder versted en verdwaald -
Zie* POTTER, hier dan nog uytmuntender zwieren;
Wiens STUKKEN men nimmer heur' waarde betaalt. *Philippus.
- Ter wyl DUJARDIN, tot het hoogste kon streeven
In *Grootsheyd*, in *waarheyd*, in vlyënde *schoon*,
Zyn *Landschap*, zyn *Beelden* ontbreeken het *Leeven*;
Zyn kunst is omglanst, in verwonderings troon!
Zyn kunst is omglanst, in verwonderings troon!
- Wyl DOU, en FRANSMIRIS,* d'OSTADES hunn' *Werken*
Door *Lèven*, en *Fynheyd*, in 't hoogst van den Rang,
Hunn' Stukken men ziet door geen Geld munt beperken;
Hunn' minnaars zyn tot hen in talloos gedrang. *Adriaan en Izak.
- Daar RUYSDAAL,* en HACKAART, en HOBDEMA heerlyk,
Met Landschappen pronken ter schatting te groot -
VAN HUYSEM, DE HEEM, RACHEL RUIS onvermeerlyk
In Bloemen en Vruchten trotseeren de dood. *Jacob.
- Hoe zie ik een WENIX verrukkende pralen!
Na-bootzer van 't Pluymgediert wonder in Rang!
- + - Daar twee VAN DER VELDEN de Lauwers behaalen,
Bewondering in den *Poëtischen Zang*:
Hunn' Stukken zyn vry van de hoogste in schoonheyd;
Daar d'eene met Dieren, en Landschap verrukt;
Den ander' NEPTUNUS zyn Ryk ons ten toon-spreyd;
Daar nooit zyne kunst voor een Médinger bukt. +Wellen en Ad. Vander Velden.
- BAKHUYZEN, doet ons nu de yzing gevoelen
Der woedende stormen op 't stroomende veld:
En drie *Elementen* verschrikkelyk woelen;
Hy 's Éénig, in 't Boek van 't geheugen gestelt.
- + - De BOTTEN in Landschap, en Beelden zyn Éven
Verrukkend in *gloet*, *grootsheyd*, *kracht* en *natuur*. +Jan en Andréas.
- * CUYP, LINGELBACH, zullen onstervelyk Lééven;
Met WYNANTS, in Landschaps verrukkende vuur. *Albertus
- Daar ZWAANEVELD ook voor geen andre moet wyken.
JAN STEEN, en DE HOOG,* en TERBURG éven groot;
Zien wy hier met hunne gezelschappen pryken. *Pieter.
- DUSART, HUGTERVELD, zyn ook vry van de dood.
- METZU in zyn *Béelden kunst, fynheyd* Verwinnaar;
Met Dou, van all' d'andere ontroerd het gedagt,

- Daar JAN VANDER HEYDEN, uytvoerigheids minnaar;
Ons 't puyk van gebouwkunst voor 't oog heeft gebragt.
- 'K zie ander maal hier VAN DE WERVE uytstraalen,[†]
Die 't kunst vol *Italiën* nérgens in wykt.
- LA RESS' in geschiedenis kunst moet niet daalen.
Daar ook nu VAN LEYDE en VAN HARELEM prykt.

[†]Ridder.

O NEËRLAND! hoe luysterlyk pronkt gy by d'Eeuwen!
G'heel d'aarde doorwoelt gy met hemelsche kunst!
Uw Roem blyft aan d'uyterste grènzèn vast schreeuwen;
Heel 't menschdom stiert U zyn hoog blakende gunst!
- O NEËRLAND! - (maar gy, die geen kunst moogt beseffen;
Wat voelt gy, van 't geèn heure waarde doch is?
Daer niets dan wat ydels uw geesten mag treffen;
Ligt denkt gy, dat men hier zyn zinnen-stel miss':)
O NEËRLAND! zo lang in uw grootheyd en schatten,
Uw *Recht, Wet, en Godsdienst*; rust en eygendom,
Onstoorbaar gevestigd, - door niets te omvatten,
Dat U in Uw wéelde maakt byster en stom! -.. -
-- -- -- Daar -- dàverd, en woeld, en daar druyst en daar dondert,⁺
Een Gruwzaamen *Opstand* die alles verslind!
Die brand, en die moordt, die onthyligt en plondert;
Daar d'Afgrondsche Gruwel de wereld ontbind!....! -

⁺Het begin der fransche
Revolutie.

-- Den Vuurpoel het Eeuwig Verblyf der Tyrannen, -
Der Geesten bestryders van God die hen schiep, -
Daar ieder tot wroeging, en wanhoop gebannen, -
Zo lange vergeefs om vernietiging riep; -
Die rukten zig òpen - en spóóg Razernyën!! - ...
En drongen al Blixemend in *Vrankeryks* hart!.....
De Réde - de Menscheyd ging hóópeloos schryen, -
De Rust-en de deugd, voelde 't hoogste der smart! - -
De menschen bevloekt - en vergiftigd door slangen, -
En monsters uyt 't diepste des afgronds gerukt, -
Door 't hoogste der boosheyd geheel overvangen;
Die voelde vorwoesting in 't harte gedrukt - !!....
D'ontzintheyd brand uyt in 't voorbeélde loost tieren! -
En snort en rinkinkt - met Ellendig Gebrul..!!..
De Moort-en' Geweld gaan den teugel nu vieren; -
Elk mensch lykt een satan onmenschelyk dul.! -

(7) 'Drink bloed! scheur! verniel! spóor uw schrikbaare stappen
 'In Kerk en Palys!! - en bréék af!! - en slóóp neêr!! -
 'Vergruysd! - en Verbrandt - wil op zuigelings trappen!....!
 'Verscheur uw MONARCH!...!! - verlochen, - verzwéér -
 De GODHEYD -- !! en d'EER!!... wil de menscheyd versaaken!..!
 'Alarm!!...! *Triumph!*.... voor de *Vryheyd!* - ruk vóórt!
 'Gelykheyd!.. en *Broederschap!*.. doodt!! en doe blaaken!! -
 'Val áán! - of gysterft; - zo gy suft; - daar men moord!! -
 'De Réden! - de Réden! - de Vryheyd gebied het!... -
 'De *Godheyd* - de *Godheyd*; - is *Vryheyd* alléén!! -
 'Ons *Hey!*...! ons *Belang!*...! is volkoómen, geschied het;! - !
 'Dat alles verzinkt, en het gruwzaamst geweên!... ---

- Waar ben ik....!! O GOD!.... en-dat vluchtende stérven...
 Der onschuld, en deugd....! - dat Ellendig Gewoel!....! - ...
 Dat Hemel-ontzettend wanhoopende zwérvén;....
 Dat dan eens Gebeurde; verslind myn gevoel!.... -

- Waar ben ik?!... wat hoor ik?!..... de Zon word verduystert!....
 Een Zwalping der Hel heeft de lucht heel bedampt..!!.....
 O Gruwel!.... wat náákt ons!.... wat gillend gefluyster!.....
 Wat Ramp! - wat een Vloek! - kooft op Neêrland geklampt!..
 Dáár zyn zy! - !! Zy rukken; - en zyn by milióenen! - ! -
 Bespat van het *Bloed* - en ook dronken van *Moord!* - ! -
 Wie zal.... en wie kan... hunne woede verzoenen!?... -
 Zy Rukken Balstuurig... en hollende voort...!..! -

(*Verpoozing.*)

- O hier.... hier begonnen de Rampen te naad'ren!:.....
 - - 'T was Toen.... dat men Ons van onz' schatten beroofd;
 Daar zich tot onz' neêrslag die MONSTERS vergaad'ren; -
 Dat ieder in smarten Ziel-togend, bedooft. - -
 - By 't prangenste knèvelen - en schendig Verdrukken, -
 Daar Hylig, - Onhylic, zich vonden ten doel: -
 By ider zyn Lèèftocht en *Goed* te onttrekken; -
 Waar mé die *Wanschapenen* worden gevoed: - -
 (8) Daar naakte - besmette, - afgemagerde fielen,
 Al struykelend van honger - en schroiëndén dorst, -
 By drommer God last'rend, - gingen *Vernielen*; -
 Daar dringend onz' Goederen wierden vermorst; -

By, door nieuwe Gruwelen staag te verrassen:.... -!
 Daar alles als dood was...! van alles ontdaan...! -
 Geen *Goed* meer, geen Brood, - by geen Goud in de kassen, -
 By Tempels verbryzelen, en Néder te Slaan. -
 - Hier was het:! 'ik Gloei, - ik verzink in myn woede!...!†
 Wat zie ik?!... ó - dat U GODS BLIXEM *Verniel!!!* -
 De Donder U kletter!!! - die in koelen moede,
 Hier nádert!!! - den afgrond beklimme uw ziel!!!
 Ten VUURPOEL in! woeste Verdoemde *Tyrannen!!!..!!*
 Dat d'Aarde niet opscheurt en Vlammen uytbraakt! = !!..
 Gy Aarselt niet??! = wil U GODS VLOEK niet verbannen??!
 Gystapt nog steeds vóórt?! - en gy durft?! - genáákt,?? -- -- --
 ALARM! - op BORGERS!! - Verwéér U! - zyt Édel!! -
 Grypt dolken - en Messen - en stéékt - vlimt - en kerft!! -
 Ontziet niet! - gryp Zwáárden - en spleyt hen den Schédel!! -
 Dat hier dat gebroed in zyn Gruwelen stérft!...!!!
 D'onschatbaare Pracht en den *Roem* uwer LANDEN, -
 Daar nimmer Tyran zyne klauwen aan sloeg; -
 Zien w'Ons hier ontrukken?! - die *Dierbaare Panden?! -*
 O *Gruwel!!* - o *Monsters!* - Wie Vloekt u genoeg?! - -
 - Laat Schatten van Goud, en van kostbaare *Steenen*, -
 Laat Goederen prangen, - laat Huys, - en *Paleys*,
 Afbranden en slóópen; - wil dat niet beweenen; -
 Dat Dwang zy begunstigd in allen haar eys:! -
 Laat pláágen, - laat dwingen, - laat alles verzwélgen; -
 Door niets word het NEËRLAND verarmd; - den grond
 Is Vruchtbaar; - is Ryk - daar men 't Al ziet verdélgén; -
 En vallen, dat in zyn verhévenheyd stond! - -
 En Goud, - Ydel, trots, - en de Vruchten der Aarde,
 Hêrkoomen door zorg en door snédig beleyd: - -
 'T géén is te bekóómen, ontbeert zyne waarde; -
 Schoon niet by de laage ourédelykheyd: -
 Maar - Wónderen uyt het vermóógen gebóoren;
 Van Enkelde menschen - zo schaars in 't geslagt; -
 Van 't grootste des Menschdoms - te denken verlóóren; -
 Dat Dénk beeld - is 't dat my de Lévens aêm smagt!!!!
 - Van 't tallooze heyr der Sterrevelingen,
 Die immer ontstéegen in wondere daên, -
 Hoe véele der *Schepping* zien wy dan nog dringen,
 Om in de Vereeuweging heénen te gaan?? - -
 - Van all' de Gewésten der Wereldsche ronde,
 Daar Wysheyd en Kunst worden bôven gevoerd, -
 Hoe véél van Milliöenen zyn 't die men Verkonde,
 Wier náámen Gedagt en Geheugen beroerd?? -
 - Zeg, hoe véél WYSGEËREN bezáten de Ouden? -
 SOCRATEN, - en SÉNÉCAS, - PLATOS, - hoe véél, -

†Dichterlyke vervoering.

Hoe vééle *Poëten*, die Randen behouden? -
 Die aan het vereeuwigen vielen ten deel?.... -
 Hoe vééle HOMÉREN - OVIDEN, - VIRGILEN, -
 Van zulk een Bevolking als *Griek en Latyn??* - -
 Hoe vééle kon *Béélden kunst* immer bezielen,
 Van all' die de Wérelde bewoonende zyn?? - -
 - Te lang: - hoe véel RAPHAËLS zyn 'er verschéénen?.....
 Maar ook..... hoe véel RUBENSEN zyn 'er gedaagd?.....
 - En hoe véel VAN DYKEN?..... van ieder slecht Éénen; -
 Verkooren die Eeuwe *Lauweren* draagt. - - -
 - Dat Réden - Verbééldings kracht hier laat beschouwen
 Wat m'ons hier ontnam, - door het Rooven van 't schoon
 Der Schilder Kunst: - dat hier de trotsche gebouwen
 Door bralde, daar kunst praalden op haaren troon.

 - Uyt deeze betoogen zal ieder betuygen,
 D'onschatbaarheyd van dit verbaazende werk,
 Dat ieder bewond'rend ten néder doet buygen;
 'T geen Neêrland bewaarde in *Klooster en Kerk*.

Twede zang.***Inleyding met eenen schoonen Morgenstond.***

Hoe schoon ryst de morgen Met purpere glooren;....

Hoe weelig ontslaapt het gediert;....

Verkwikkende kalmte kooft ons bekooren, -

Natuur zag ik nooit zo geciert.

Zo zag ik de Heyl-zon, zo lange gedooken,

Zo lange met onweêr omstuwde, -

Eens wéelig herryzen, en glans-ryk ontlooken;

Dat niemand meer huyverd of gruwd,

Voor zwangere wolken, vol vuur en vol stormen,

Daar men door haar woede zag d'Aarde misvormen.

Hoe schoon ryst de morgen, hoe streelend is 't groen; -

Elk Wèezen zie 'k vuurige Dank-Zeggen doen.

Den voor-smaak des heyls van een zaligen stand,

Verdryfd, en verband,

De kommer, en zorgen die lang ons belasten,

Door zwaare verdrukking onz' zielen vermasten.

O Vrienden der Kunst; -

Van maalend, en zingend en dichtend Vermoogen,

Zoo lange van 't Drie-tal der Zusters Onttoogen; -

Die Èdele Gunst

In Uwe Gevoelige en Verbeeldende Kragten

Weêr hielden, en gy moest al zuffende smagten: -

Uw Licht vlugten heên.

Hoe heeft eene smettende Nével uw zinnen

Bedwélmd van binnen; -

Uw moed wierd door alles weêrstaan en bestreên:

O Vrienden der Kunst; -

Natuur had haar Gunst,

Werktuigelyk aan uwe krachten ontnóomen. -

Den dag breekt nu aan, -

Dat uyt is het kweelen, én mymerend droomen,

Dat U had van 't meest uwer krachten ontdaan.

'T geheugt U meest allen,

Dat eens uwe hoope ter néder moest vallen: -

Een Woelend Misbaar

Ontsteeg in Uw' harten door monsterlyk dwingen,

Daar G'u van Uw alles zaagt stormend verdringen. -

Daar 't Hemelsche Schoon,
 Van onze Tafreelen voor Ons was verzonken,
 En Wy in de klemmende Boiën geklonken. -
 En d'Afgrond ten Troon
 Met all' zyne Gruwels was huylend gesteegeen! -
 En hólde de menschhejd medoogenloos tégen. -
 Hoe vér was de hoop op verlossing gevluht,
 Daar ieder vergeefsch in zyn kweelingen zucht.

Na zo veele jaaren Gefolterd, Geslaagen,
 Na zoo veel Verwoesting en dreunende Plaagen,
 Daar 't Menschdom verscheurd wierd ten gronde verminkt,
 Daar Rust en Welvaaren en Rykdom versinkt.
 Daar op Legiöenen, vermoorde Geslagten,
 D'onnozelheyd voelde zyn teêrheyd verkrachten..!!...
 Daar wanhoop zyn Gruweltoors' Rusteloos zwenkt;!
 En 't Al in den Maal-stroom van néderlaag drenkt.
 Wie kon dit gevoelen, -
 Wie kon dit bedoelen, -
 Dat eens het geluk ons voor d'oogen zou daagen,
 Vrymoedig onz' schatten der kunst weêr te vraagen?
 Wie hoopte zoo vér van de hoope ontdaan,
 Een zaak die men dagt niet te kunnen bestaan?
 Dat m'ooit onze wondere Kunst Tafereelen;
 Zou aan de bezitters ter wèder gaaf deelen? -

Tot de hooge vorstelyke bont-genooten.

‘Gy, die in de Grootheyd volmaakt konde praaen, -
 ‘Op 't Helgedrogt* Eeuwigen ZEGEN behaalen,
 ‘Dat d'Aarde zo lang heeft onroerd en ontzet; -
 ‘Gebryzeld, Gedonderd, Geplaagt, en Geplet:
 ‘Gy VORSTEN! Verhéven in WONDERE DAADEN: -
 ‘Verbonden, om 's Werels Versmagte Geluk,
 ‘Te Redden, en 't Menschdom van 't Juk te ontlaaden
 ‘Den altyd vergrootenden Jammer en Druk: -
 ‘Gy, die in het Stryden, voor 't Lyden der Menschen,
 ‘De duyzende Bidden, de duyzende Wenschen,
 ‘Ziet stygen tot GOD, dat het, *Hey!* U verbeyd;
 ‘Zyn Zège U omgorde in d'onsterv'lykheyd: -
 ‘Gy die den Verwinnaar, kond' ylings Verwinnen;
 ‘Ontfangd onz' betuygen van Dank, die in 't hart
 ‘Der Kunst Min ontgloied, en ontblaakt onze zinnen;
 ‘Onthéven van dwang en den kanker van smart. -
 ‘Heel NEËRLAND beseft te gelyk ook de Grootheyd,
 ‘Die G'ons hier betuygd tot benyding der snoodheyd: -
 ‘En juycht in Verrukking Dankzèggingen Uyt. -
 ‘Ons Lot gekeerdt, - en den Dwang is gestuyt.
 ‘Bezittingen door het Geweld ons ontwongen;
 ‘Behouden door 't Monsterlyk Fransche Bewind,
 ‘Voor waare Ontschaatbaarheyd immer bedongen;
 ‘Herkoomen ons, als een langdoolende Kind,
 ‘Zyn' Ouders, en Vaderland weêr mag genaaken. -
 ‘- Rechtvaardigheyd voeld' haare kètenen slaaken;
 ‘Verheft nu blyzinnig 't vermàgerde hooft, -
 ‘Haar schoonheyd was door het bestryden gedooft:....
 ‘Zy word nu bevyligd door sterreke magten,
 ‘Voor monsters die haar in verbitterden moed,
 ‘Steeds poogen te schenden, en 't rooven betragten,
 ‘T was haar, die g'opbeurden ten prys van uw Bloed.
 ‘- - En Gy, O te lang onderdrukte ORANJE!
 Beluysterd, door 't Praalend en Roem Ryk BRITTANJE;
 ‘Die thans in uw' *Luyster*, U Wettig Bestemd;
 ‘Gevoeld dat U niets in 't bestuuren meer stremd:
 ‘Die NÉDERLANDS harten meest all' hebt veroverd;
 ‘In 't byzyn van 't smaalende bryneloos volk;
 ‘En 't wenschen Uws Heyls in ons alle ver overd:
 ‘Waar voor onz' bedryven U strekken ten tolk;

*Bonaparte.

‘Gy waardige VORST! die voor onze belangen
 ‘Uw' vlyt, uw' vermogens gaat immer vervangen, -
 ‘Die in all' het geene g'ons immer vertoond,
 ‘Betuygd, dat de deugd, en de vrède U bewoond:
 ‘En niets dan het Heyl van uw Volk kunt bedoelen;
 ‘En U wilt *Verbroederen* met ons geslagt: -
 ‘(God gaave, dat ieder uw wensch konde voelen;
 ‘Nooit wierd uwe GROOTHEYD miskent of misagt. -)
 ‘Gy toond buyten alles, dat kunst uwe zinnen
 ‘Vervoerde, dat gy die op 't hoogste kunt minnen:
 ‘Wy zien, dat het kunst-vuur U driftig bewoond;
 ‘Daar gy haar bewerkers Gulhartig beloond -
 ‘En dat Uw belang, in 't herkommen der wêrken,
 ‘Door kunst van de ouden in NEËRLAND geteeld;
 ‘Die praalden in *Kloosters, Paleyzen en Kerken*,
 Volkomen in all' uw bedoelingen speelt.
 Dit is ons betuygd, in 't onthaalen der *Vrienden**,
 Die zich voor die taak gingen driftig verbinden,
 Tot wéder bezitting dier kunstigen schat;
 Die gaan te ontrukken, aan *Vrankeryks Stad**: -
 Daar die in 't Bewind eener dwingeland pronkte,
 Doch Echter tot nut van de leerende kunst;
 Daar ieder mans drift, tot het snélste ontvonkte;
 Daar 't nut van UROPE verspryde zyn gunst. -
 Daar téffens PARYS zyn Geluk zag vergrooten,
 Door vréemdelings schatten, alom overgooten,
 'T geluk was gedubbeld, - eens door het bezit
 Der wonderen, en van de wereld het pit,
 En eens door de Ryzende *Ryken* der Aarde,
 Die d'overvloet storten in 't praalend PARYS:
 Daar zelfs behoefte nog overschot spaarde,
 Tot èens het aanvangen dier vreugdige Reyz'.
 - Nu moet gy kunst leerende NÉDERLADDS Zoonen;
 Geen vreemde gewesten meer verder bewoonen,
 Tot oefening van Uwe Leerzaame Geest:
 Wyl NÉDERLANDS School heeft de Kwééking geweest,
 Van vroomme Kunst-Hélden, die kan het weer wézen;
 Het geen G'hier gaat vinden is ruym, in bestand,
 In 't schoon van de Kunst hoog te komen gereezen;
 G'hebt schatten van Kunst, thans genoeg in UW LAND.
 Schoon g'ook zult ontbeeren de schoon *Italiaenen*;
 O, RUBENS, VAN DYK, konnen Wégen U baanen:
 Traght Enkel Natuur, en den Zwieren den *Toon*,
 Zyt groot in Verbeelding dan schildert gy schoon.
 Indien-ge voor kunstenaar moogt zyn gebooren,
 Geeft NEËRLAND U alles, dat U is van nut: -

*De gezanten tot zyne koninglyke Majesteytde heeren Vermoelen, van Lankeren, Ommegank en van Hal.

*Parys.

Wilt verder dan op deze Rènbaan niet spooren,
 Op dat geen belaaging uw snédigheyd stut.
 'Tot U wéer o VORST, onzen Prachtige Landen:
 'Gy gaat ook bezitten uw' heerlyke panden,
 'Der *Hollandshe* kunst, die men Eertyds by U
 'Zo Roemryk zag praalen: dien schat hebt ge nu. -
 Daar men aan den HAAG, aan het treurend ORANJE,
 Ook tevens ontrukten een maatloozen schat;
 Tot nyd en naijver van 't Ryke BRITTANJE,
 Dat zó geen verzameling (dagt men) bezat.
 Daar 't voor 't Groote WONDER, dat POTTER* ooit maalde,
 Daar ieders verrukking voor Wézenloos dwaalde,
 Wou schatten verpanden vér boven 't gedagt, -
 Maar Échter, niet vallen kon in zyne magt. -
 Dat werelsche WONDER van Landschaps Tafreelen;
 Word Vrankryk ten deel, tot onz' brandenden nyd! -
Parys zyn Muzeüm, mag pronken, en spelen;
 Met 't geen POTTER maakt' zyn' Onstervelykheyd. -

(*Verpoozing.*)

- - - Hoe moet gy *Parys!* nu in Vrevelen Woede
 Verbitteren, - en U thans worden te moede! -
 Gy, - die door heel d'Aarde zo trots hebt gepraald! -
 Daar thans Uw *Muzeüm* word néder gehaald! - -
 - Hier vind ge nu stof tot het *Opera* maaken;.....
 Tot *Drams* en *Tragedien*. - Dat nu *Voltair*,
 RACINE, en CORNEILLE eens konden ontwaaken; -
 De Dicht kunst, kreeg thans de verbaazenste *Air*. -
 - Want zeker, nooit was voor *Musyk* of *Poëeten*,
 Meer stof, als nu, daar ge word néder gesméeten,
 En daar uw *Museum* den glans van heel d'Aard,
 Gesloopt word, en méde gesleept met een vaart. -
 - ... 'T is slimmer, dan dat een aardbéving U schokte, -
 En néder brak, al wat uw' eygendom is; -
 En 't Water, Kasteel en Paleys binnen slokte;
 Niets mag m'hier gelyken dat houde ik gewis.
 'T is Éven als of de verwoede orkaanen,
 In't dwar'len van winden, als vliegende haanen
 Uytrukken, en smakken uw' Kunst-Berg neêr:
 Waar 't eene door 't ander vliegt, heên, - ende weêr:
 Daar alles breekt neêr, - of - aan flarden moet scheuren: -
 'T is slimmer, dan dat'er een brand was aan gang; -

*Den Stier van Potter, daar
 men zegt 5,00.000 guldens
 voor te zyn geboden door het
 Engelsch government

Géén onwéér, - géén vuur, zou men zó nog betreuren, -
 Dat die daar verwoeste, door hemelschen dwang.
 Wat is te gelyken aan zo een *Desaster*? -
 'T is't *Nootlot*; - het is eene drukkende *Aster*: -
 Gy spotte wel eens met die groote *Comeet*,
 Die zig eens vertoonde; - en vynsd, dat ge weet
 Dat immer *Comèeten* de straffen verkonden.
 Gy g'loofden niet -, maar, nu bekend g'het vooral,
 Daar thans uw *Muzeum* word voor U verslonden -
 En, - dat's de *Comeet*..... die U brengt tot den val, -
 - Dat leer' U nu spotten met vreemde *Élementen*;....
 Wil bèter het g'loov' in uw' zielen gaan prenten:
 - Maar (Ernstig) O *Franschen*; - gy spotte met GOD; - -
 - Wie heeft uwe trotsheyd ter nèder geknot.
 Wie heeft uwen *Vorst* van zyn' steylte doen vallen? -...
 Wie heeft ook d'onwinbaarheyd nèder gerukt? -....
 Wie kwam U vergruyzen, in 't hévigste brallen? -....
 'T is GOD, - die Rechtvaardig met rampen U drukt!! -
 - De Boosheyd praald heerelyk op haaren zétel, -
 En dwingd, - en verslind en beroerd steeds vermétel,
 En plundert - en stápelt de schatten te gaêr;
 En Éens - O, - Éen zwenk, - - en - den vloek is ontbonden!....
 GOD blikte;; - en - daar valt het; - als Lucifer viel....!
 En - Kyzerschap, - Rykdom, en - tróts breekt ten gronden; -
 Vergaat, - en verzinkt.. in een maalende wiel. -.....!! -
 - Zo zien wy 't *Muzeüm* dan ylings verhuizen. -
 De Franschen verwelken, hun Rykdom verguizen. -
 En ieder zyn zaaken, gaan wèder na huys; -
 Met streelend,... en woede verwekkend gedruys. -
 - *Italiën* koopt zyne Béélden-kunst haalen: -
 Zyn schilder kunst, - en nog veel zaaken beroemd....
 En *Pruyssen* en *Oostenryk* zien wy niet faalen,
 Te slóópen het geene voor hen is benoemd.
 - En NEËRLAND koopt nu op zyn beurt aan-geloopt, -
 En gaat, - niet om kunst of om waaren te koopen; -
 Maar klampt hier, ('wyl men hen voor roovers erkend)
 Zyn zaaken*, - en zoekt die van voor tot aan 't end,....
 En breekt die, - en sleept die nu uyt het *Muzeüm*. - -
 - Schoon *Sàcrès*! - en *Nòndes*!, van Franschen hier gaan
 In knarsseling, daar men eerst zong den *Te Deum*; -
 'T is vruchteloos, niemand bekreunt 'er zich aan. -
 - Mogt gy nu, o *Franschen* uw' *Schoonheên* behouden; -
 De wond're gewrogt; 't aandenken der OUDEN: - -
 Uw' *Boeken-zaal*, die geene schatting gedoogd; -
 Veel zaaken ten Hemel in waarde verhoogd;
Gesteenten, - *Madailles*, - all uw *Mineraalen*, -
 Uw *Schelpen*, - *Versteeningen*, - *Bronsen*; - en 't geen

*Wil meer zeggen als schilderyen: 'er zyn een menigte van manusscripten en andere gedenk - waardige stukken hierweg genomen, daar ik in myn dichtstuk niet van gewaage; wyl die tegen schilderyen voor my geen waarde bevatten.

D'al oude *Béeldkunde* (door niets te betaalen)
 Voortbragt, tot verbyst'ring van kunst en van reên:
 'T verbaazende àantal, zo veel onderschyden,
 Van *wond'ren* het wonderst' en 't zelzaamst der tyden,
 Dat hier, tot verstomming der wereld, in pracht,
 Uyt alle gewèsten was t'saamen gebragt; -
 Mogt gy dit behouden; - dan hield ge nog schatten: -
 Dan was uw *Muzeüm*, nog immer in stand; -
 Maar 't meest moet helaas! in verdééling ontspatten; -
 En ellek bezitter, voert dit in zyn Land.. - -
 'Nu zult gy o NEËRLAND! by 't zien uwer stukken,
 Die allen uw' geesten op nieuw gaan verrukken,
 In kunst-min ontvlammen, zo lange gedooft,
 Daar gy van het Luysterlyk *Schoon* wierd beroofd.
 - En gy O ANTWERPEN! dat immer voor déezen,
 De kunsten, en kunstenaars hulde kwam doen; -
 Uw' kunst-drift was hoog, bóven and're gereezen;
 Uw' stappen zag men tot haar' oefenaars spoên;
 Ten tyde dat alle de KLOOSTERS, en KERKEN,
 In luyster uytbralde, met kunstige *Werken*,
 Zag men uwe kunst-min zeer hévig gebrand:
 Gy minde de kunstenaars 't meest van ons land. -
 Maar sédert dat Roven, dat Schenden, en Plaagen;
 Verloort gy uw' moed; - en uw vuur werd gedooft: -
 Schoon kunstenaars kwamen in kunsten op dàagen;
 Zy waaren deels van Uwe Gunsten beroofd....
 - Onbillyk hoorde ik U somtyds wat besmaalen.....
 'Dat m'hier is omwillig om kunst te betaalen.....
 'Dat kunstenaars, hier in de schoolen gekweekt;
 'Verhuyzen: dat alles ten yver ontbreekt.....
 'Dat andere STEDEN, en andere LANDEN,
 'De SCHILDERS gewònnen, - hen Hulden met Eer: ---
 'En Goud aan hunn' *Werken* met yver verpanden:
 'Naijverig minden z'hun, meer ende meer.
 'Schoon dit in Geval ook een Waarheyd zou wézen,
 'Voegt hier geen gesmaal uyt te koomen gereezen,
 NATUUR doet haar zaak, in een rédelyk mensch: -
 'T geval doet onbeeren de vuurigste wensch. -
 Het prangen van 't góed, dat den staat moet verermen,
 Ontneemt aan de kunsten heur' wélige zwier;
 Den Overvloed moet het verval doch beschermen;
 De Rèden bepaald haare werreking hier.
 En wyl het beschouwen doet immer gedenken;
 Voelt men in het duyster zyn zinnen - stel krenken: -
 De *Wond'ren* der Schilder-kunst waaren gemist; -
 Den moed was ontzonken voor kunst: --- en dat is 't

Dat vééle inwoonders van Hier, - waare *Ryken*,
 Steeds duyzelig, by all' het geen m'hen vertoond'
 Gevoeloos, (dit pryzend) vast stonden te kyken,
 En niemand van Alle de waarde Beloond'.....
 - 'T geen Enkel 't Geluk voor onz' Kunst wilde maaken
 Was, dat m'in ons Binnen veel Vreemden zag naaken;
 Wyl 't zwierig ANTWERPEN is immer beroemd,
 En Één van de Prachtigste Stéden benoemd.
 IK zag in den Tyd van de Ruym twintig jaaren,
 Den Vreemdeling immer voor Kunsten in 't vuur; -
 Zyn Eerbied, en Agting den kunstenaar paaren;
 - Dit zag ik ten Tyde van 't Fransche Bestuur.
 - De Franschen door Monster Bewind hier gezonden,
 En veelen in Valscheyd niet wel te doorgronden, -
 Wat vlyënd - verspillend, - en kwastig van aart;
 Gëaartheyd, met wynig bedaaren gepaart; -
 Zag men buyten alles, de Kunsten beminnen:
 Den Kunstenaar Hulden met EER en met GOUD:
 Hoog agting verzwolg onze juychende zinnen, -
 Gelyk uyt het Oosten het Veld word bedoud.
 - Maar nu, in het Heylzaam en Heuchelyk keeren
 Der dwang-volle Tyden, en Schatten vermeëren,
 Nu 't loeiënde onweër des Krygs is gedaan; -
 Men niemand meer ziet in de kétenen slaan; -
 Nu onze geroofde verrukkende SCHATTEN,
 Van Kunst weër verryzen, het geen als een droom,
 Myn zinnen van 't vreemste gevoel doet omvatten,
 Word ieder voor Kunsten ontwaakend en vroom.
 Nu zal men in NEËRLAND de KUNST zien ontglooren,
 Die eerst in vergetelheyd weg moeste smooren: -
 De Driften die slapen, zyn wakker gemaakt; -
 Ik zie, dat Reeds Alles voor SCHILDERKUNST blaakt. -
 De Jeugd, als de geen die in kunst zyn bedreeven,
 'T is alles vervoerd; - opgebeurd, en verblyd, -
 Werkzugtig, om ook in het ROEM-BOEK geschreeven,
 Te mogen bekomen d'Onstervelykheyd.
 - 'K zie RYKDOM, te Lang zyne Koffers geslóoten,
 Die openen, en voor de Kunst uyt gegóoten; -
 De Kunstenaars Eeren, - verdringen door Lof; -
 Vòòr komen, met PERUWSCHE Edele STOFF'. -
 De RYKDOM van *Hier* zal najverig worden
 Nog Kunstenaars - nog hunne WERKEN van hier
 Te zien héenen Trekken van Vréemden omgorden,
 En niet meer zich op doen met ydele Cier.
 - Den Moed is herbooren, - te lang aan het smagten, -
 De Rust breekt nu aan, --- en d'Ellendige nagten,

Van ramp, en Weêrartigheyd aan ider mensch,
 Zyn héenen, - en 't Licht straald op ieder mans wensch.
 De *Pracht* en de *Luyster* der wondre TAFREELEN,
 Zo lange Gemist, zullen nu het Verstand,
 Ontsluyten - en KUNST haare waarde bedeele;
 Die haar door de Reên en Natuur is verpand.

--- Maar zagt... ik zie woelen, 'k zie vollek vergad'ren...
 Wat nieuwigheyd, staat ons met vreugde te nad'ren! -
 Elk loopt; - ellek reydt, - ellek juycht, danst en singdt, -
 Wat vreems! - hoe het Volk Elkander verdringdt! -
 Staak zanger: --- vernéem hier, --- wat zyn'er voor mààren?
 O dáár, - dáár daar zyn Ze!! dáár's Klokken gebrom!! -
 'T Kanon hoor ik dreunen! - - 'k hoor d'inkoomst verklaaren
 Van onze TAFREELEN! - ,, TRIUMPH! - WELLEKOM! -
 TRIUMPH! - dat Verrukking de Wolken doe Scheuren!
 'T is uyt voor onz' SCHATTEN nog langer te treuren!
 Daar's OMMEGANCK, - STIERS - REGENMORTER - VAN HAL, -
 Met RUBENS, - VAN DYK al hun luyster gebral!!! -
 'Gy Lééft nog?! TRIUMPH! - 's Hemels vyligen zégen
 'Behield U by Vrankeryks brandenden haat?! -
 'Verrukking, - Dankzeggingen juychen U tēgen; -
 'T Kunst minnend Gevoelen vergeld' uwe DAAD.

***Harp-zang, Op den oogenblik van de aankomst der Tafereelen: tot Lof,
betuyging van Dank en Verrukking, aan de zeer agtbaare Gezanten.***

Dan eynd'lyk is 't Geluk herbooren,
 Ruym twintig jaaren neêr gesmagt, -
 Dat wy den Luyster weêr zien glooren;
 In zyne hoog verhéven Pracht,
 Der nooit geschatte kunst-tafreelen,
 Aan ons ontwongen door 't geweld,
 Dat schokte drie der wérelde deelen;
 En nu onweerbaar legt geveld.

Juich nu TRIUMPH! doe Wolken scheuren;
 O Vrienden van de schoone Kunst!
 Daar wy ons Heyl weêr op zien beuren,
 door d'over-Ed'le VORSTEN Gunst:
 Daar wy onz' onwaardeerbare Schatten,
 Weêr zien herpraalen in ons Land;
 Dat thans zyn' Luyster gaat hervatten,
 Herbloeiënd' in zyn' ouden stand.

Gloei op in Dank en in Verrukking!
 Omhels onroert dit Vier Getal,
 Van dapp're Helden, die de drukking
 Braveerden van het schrik-geval!
 Daar zy allèèn de bittre woede,
 Der Franschen vloogen in 't gemoed;
 Daar God hen voor de moord behoede;
 Die grimmend dorste na hun bloed.

Een Krygs-held word in 't top verhéven
 Des Roems, en krygt onstervlykheyd;
 Door man, voor man te waagen 't leven,
 In een gelyk geschaarden stryd:
 Wat zyn wy dan aan hen verschuldigt,
 Die hier by dolk, vergif, en lood,
 By moort-zugt, steeds verménigvuldigt;
 Onweerbaar zweefden om de dood?

Dat Lauwerkranssen weèlig zwieren! -
 Dat Palmen met d'Oranje BLOEM,
 By 't nooit gepleegde Zégen vieren
 Uytbryden hunnen Lof en Roem! -
 Dat gansch den Helicon benéden
 Zyn' nooit geziene Staatsi houd;
 En dat ORPHEÛS klank van héden,
 Ontroer en Dier, en Bosch, en Woud!! -

Dat Arken, Feesten, Praal Ciraaden,
 Met vlietend Nectar zyn bevloeid! -
 Dat Rykdom in heur Praal-gewaaden,
 Meer als de Zon in Luyster gloeid!
 Dat Pallas met de Faam veréenigt,
 Met Flora, hand aan hand, te saam'
 Haar' Groothéen sporen, steeds gelénigt
 Met Phebus Glorie, en zyn Naam.

Dat Maagden Rijen hier als Eng'len,
 Op wagens van Triumph geplaatst,
 Deez' pracht vergrooten en vermeng'len;
 D'een glans hier d'and're wéderkaatst!
 Dat onder 't dreunen der kanonnen
 'T Gebrom der klokken, *Te Deüm!!*
 Ten Hemel styg' uyt harte bronnen,
 Den val uyt galm van 't Muzeüm!!! -

Zyt Wélkoom 'dan, O Vroomste HELDEN!
 Wier daad U Eeuwigen Roem bedeeft!
 Meer dan die in de Gruwel Velden
 Van *Mavors* ooit zyn voort geteelt!
 Uw Adeldom voor Uwe Stammen
 Zy Éénig in d'onstervlykheyd!
 Daar steeds den tyd, en 't vuur zyn vlammen,
 Verspillen hunnen vrevelen stryd.

Uw' Roem is hier geen menschen slagten; -
 Maar door de schrikb're woesteny,
 In d'allerzwartste en bangste nagten,
 Vol moord-gebroed en razerny,
 Gelyk de Englen vylig zwééven!!!....
 Een Schat ontwringen zonder prys;
 Door 't VORST'LYK Recht ons weêrgegeven
 Ontboeid in 't neêrgesmagt PARYS.

- Ontfang O Helden! door ons Léden,
 En Vrienden van de schoone Kunst,
 Onz' opgevoerde dankb're Reden;
 Uytvoerders van des Hemels Gunst!! -
 Zyt Welkoom! niets kan U vergelden,
 De Helden Daad die g'hebt Getoond;
 Gy zyt in d'hoogsten Rang der Helden;
 Met Eeuwige Lauweren Bekroond.

Aantekeningen.

- (1) De néderduytsche dicht-kunst gesmoort, door de fransche taal. De néderduytsche Taal, verondersteld verhévener, en ouder te zyn, dan de fransche.
- (2) Naa de dood van Rubens, Vandyk, Teniers, en alle de groote Hollandsche Schilders, die alle omtrent te gelyk leefde, is de schilder kunst haar luyster voor omstreeks een Eeuw gedooft geweest - gerekent, van 1690, tot op het laaste der 18de Eeuw, - als die wéder ontstak, en van jaar tot jaar thans weder in Néderland vergroot. (Ziet de schilders van dézen tyd.) - -
- (3) 'Er is bekend, dat het *Gouvernement* van Engelland eenen ysch wilde oplossen voor de ontkruyding van Rubens uyt de L. Vrouwe Kerk t'Antwerpen; maar, dat alle poogingen te vergeefsch waaren.
- (4) Schoon Vrankryk, nog meer aanzienelyke schilders had, als: *Vouet, Bourdon, - Migniärd, Milet, Bouscher, Vernet*, enz. enz. (ontbloomt van landschap, gezelschap en portret schilders,) is het Echter volgens de uytgestrektheid van zyn land en bevolking niet te gelyken aan het klyne Néderland. - Buyten dit, moet ieder kunst-kenner betuygen dat geene fransche schilderyen met neêrlansche kunnen paaren. - Men kend eene voegelyke tekening toe, aan de fransche stukken; maar bloot van natuurlyk *Couleur* en handeling - Zy ontbeeren het natuurlyk vuur, dat de Hollandsche Werken bezielde. - Men zou dienen te zeggen; dat hunne verwen gedreeven, en niet geschilderd zyn: - de onderschyde handeling en licht-legging, die de voorwerpen der natuur vergen; waaren hen onbekend... en door hunne *matte* schildering konden zy (buyten hun Ros-steenagtig *Couleur*) den ygendom van ieder voorwerp niet vertoonen.
- (5) Men weet van Engelland, in weêrwil hunner groote kunst drift; van geene tyden, schilders van Rang op te noemen.

- (6) Deze opnoeming van de groote Neêrlandsche Schilders, zal sommige hier ligt vreemd vòorkoomen; dit is gedaan tot bewys van de overtreffende Kunst van Hier; tegen andere *Natien*; - en om te betoogen hoe groot het verlies was, ons, onze heerlyke Kunst-werken te ontrooven - heure waarde betoogd, uyt de schaarsheyd der kunstenaars die zich opdoen, van het tallooze menschdom.
- (7) Den ontzinden kreet der muytende franschen, (Jacobynen,) dichterlyk beschouwd.
- (8) Ziet de schrikkelyke Rampen die heel Neêrland overstroomde, door het Jacobyns bewind; 't geene tot onze behouding, niet voortduurende was, en met den val en dood van Robespierre met zynen aanhang ophield.

